maakt de CDA-fractie zich zorgen over het geringe bereik van de regeling, de zogenaamde Van der Vliesgelden. De heer Van der Vlies sprak ook over de rol van gemeenten. Vindt hij met de CDA-fractie dat het een optie kan zijn om bijvoorbeeld gemeenten te vragen om mantelzorgers op te sporen en aan te dragen? Juist hun ondersteuningsfunctie maakt het mogelijk om de mantelzorgers bij naam te kennen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Daar ken ik goede voorbeelden van, dus ik dacht inderdaad ook in die richting. Ik denk tevens aan de organisaties van mantelzorg, die ook een heleboel input kunnen leveren. Hier moet dus een tandje bij. Wij hebben 65 mln. op de plank liggen. Dat geld is beschikbaar, dat is bij herhaling bevestigd, en het moet, weliswaar zinvol en zorgvuldig, worden uitgegeven aan de mantelzorgers. Het bereik is nu dus nog te krap. Ik heb enkele suggesties gedaan om daarin ruimte te realiseren. Gemeentelijke initiatieven en het aanreiken via gemeenten zouden daarbij dienstig kunnen zijn. Rotterdam heeft daar een prachtig plaatje van gegeven. Ik denk dus dat er nog een heleboel te doen is in die richting.

De **voorzitter**: Wij zijn hiermee gekomen aan het einde van de eerste termijn van de Kamer bij de behandeling van de begroting van het ministerie van VWS. De regering zal morgenvroeg om 10.15 uur antwoorden. Dan zal ook het restant van de behandeling plaatsvinden.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 1 november 2007 over **vreemdelingen- en asielzaken**.

□

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat veel ongewenst verklaarde vreemdelingen, vaak zware criminelen, nooit uit Nederland zijn verwijderd en hier dus ongestoord hun bestaan hebben kunnen opbouwen;

overwegende dat deze ernstige nalatigheid onmiddellijk moet worden rechtgezet, maar dat de door de staatssecretaris genomen maatregelen daarvoor niet toereikend zijn, omdat die toezien op nieuwe gevallen en dus niet op alle vreemdelingen die de afgelopen jaren ongewenst zijn verklaard;

verzoekt de regering, alles in het werk te stellen om ongewenst verklaarde vreemdelingen actief te traceren, deze alsnog zo spoedig mogelijk uit Nederland te verwijderen en de Kamer binnen twee maanden op de hoogte te stellen van de eerste resultaten hiervan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Fritsma. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1175 (19637).

□

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. In het algemeen overleg is uitgebreid gesproken over dit onderwerp. De heer Fritsma en ik zijn het eigenlijk met elkaar eens. Ongewenst verklaarde illegale vreemdelingen die bewezen hebben zich schuldig te kunnen maken aan strafbare feiten, zijn ook wat mij betreft niet gewenst in Nederland. Zij zijn niet de facto ongewenst verklaard, maar het feit dat zij hier zijn, is strafbaar. Deze vreemdelingen moeten worden opgespoord en waar mogelijk alsnog uitgezet. Indien dit niet mogelijk is en deze illegalen zich wederom schuldig maken aan strafbare feiten, is de tbs-longstay de uiterste remedie als het delict tbs-waardig is. Dit is mijn standpunt en dit is mijn werkwijze in de komende jaren.

Op een punt ben ik het met de heer Fritsma niet eens, namelijk dat het pakket aan maatregelen dat ik heb voorgesteld, onvoldoende zou zijn om de groep waarover wij het hebben effectief te kunnen aanpakken. Ik ben het niet met hem eens dat de maatregelen alleen vreemdelingen betreffen die vanaf nu wegens een strafbaar feit veroordeeld en ongewenst verklaard worden. Hiermee zijn zij wederom strafbaar doordat zij nog steeds in Nederland zijn. Ik wijs bijvoorbeeld op de maatregelen die ik neem om de aansluiting tussen de strafrechtketen en de vreemdelingenketen te verbeteren. Hier is nog een wereld te winnen. Deze ketens moeten goed op elkaar aansluiten, zodat tussen de vreemdelingenpolitie en de gewone politie geen verschil van mening bestaat over identiteitsvaststelling. In de opsporing is de ongewenst verklaarde illegale vreemdeling een prioriteit. De Kamer kent mijn ideeën over illegaal verblijf in het algemeen. Verder wijs ik op de pilot intensiveren van de ongewenstverklaring die ik heb aangekondigd. Wij hebben de mogelijkheid om mensen ongewenst te verklaren, maar in de praktijk wordt niet actief genoeg gewerkt aan het ongewenst verklaren van mensen en vervolgens aan het uitzetten van de ongewenstverklaarden.

Tijdens het AO heb ik aangegeven dat ik ook wil kijken hoe onderdanen van de Europese Unie die zich schuldig maken aan strafbare feiten, uitgezet kunnen worden. Zij genieten een bijzonder brede bescherming omdat zij onderdanen zijn van de Europese Unie. Ik leg mij daarbij niet neer als het gaat om mensen die crimineel zijn en zich bij herhaling schuldig maken aan strafbare feiten. Ik onderzoek of die mensen door middel van een ongewenstverklaring uitgezet kunnen worden.

Dit zijn enkele voorbeelden van maatregelen waarmee naar mijn mening de doelgroep wordt bereikt waarop de heer Fritsma doelt. Het gaat vooral om het actief opsporen en om samenwerking tussen de politiediensten. Ik ben het met de heer Fritsma eens dat die opsporing prioriteit moet krijgen.

De motie gaat echter verder. Daarin vraagt de heer Fritsma mij om de Kamer binnen twee maanden op de

hoogte te stellen van de resultaten, waarbij hij ervan uitgaat dat de huidige maatregelen niet voldoende zijn. Met dat uitgangspunt ben ik het niet eens. Ik moet aanvaarding van de motie derhalve ontraden.

Het onderwerp komt nog wel verschillende keren terug. Ik heb u gezegd dat ik alles wat wij doen op het gebied van ongewenstverklaring en uitzetting beter wil registreren. De registratie is op dit moment niet zodanig dat ik u de cijfers kan geven, mijnheer Fritsma. Dat heeft niet alleen u maar ook mij verbaasd. Wij gaan dat verbeteren en ik stel voor dat wij op een later moment met elkaar spreken over de gegevens die ik u dan kan geven.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2008 (31200-VI).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **De Wit** (SP): Voorzitter. De afgelopen jaren werd ons land regelmatig geconfronteerd met strafrechtszaken waarin het vonnis van de rechter publiekelijk ter discussie werd gesteld en waarin in enkele gevallen sprake bleek van een rechterlijke dwaling. De meest bekende zaken zijn: de Puttense moordzaak, de Schiedammer parkmoord en natuurlijk de zaak van Lucia de B. Velen rekenen de Deventer moordzaak ook tot dit rijtje, maar daarvoor loopt op dit moment opnieuw een herzieningsverzoek. Emeritus hoogleraar rechtspsychologie Crombach schat dat in ons land inmiddels zo'n tien rechterlijke dwalingen per jaar voorkomen. De meest spraakmakende zaak tot nu toe is de Schiedammer parkmoord. Het door het Openbaar Ministerie in deze zaak ingestelde onderzoek naar de gang van zaken, het onderzoek van de commissie-Posthumus, bracht aan het licht dat van hoog tot laag, door de politiek en door het Openbaar Ministerie, voor onmogelijk gehouden, ernstige fouten zijn gemaakt. De uitkomsten van dat onderzoek waren voor de Tweede Kamer aanleiding om een aantal maatregelen te treffen die herhaling van dit drama zouden moeten voorkomen. Ik noem het organiseren van tegenspraak binnen de onderzoekende politie en het opnemen van verhoren van minderjarige kinderen. Dit zijn in essentie maatregelen die behoren tot het abc van de rechtspleging in een beschaafd land.

Vervolgens barstte de discussie los over ''vele andere rechterlijke dwalingen''. Mede op aandringen van de Tweede Kamer werd daarna door het Openbaar Ministerie de commissie-Posthumus II ingesteld, waar vergelijkbare zaken konden worden aangemeld. De commissie-Posthumus II bekijkt deze zaken en kan advies uitbrengen aan de Hoge Raad om een herzieningsprocedure te starten. De eerste zaak waarin deze commissie inmiddels heeft geadviseerd, is de reeds genoemde zaak van Lucia de B. Het was meteen raak, want de commissie adviseerde de hoogste rechter om over te gaan tot herziening op een onderdeel van de uitspraak.

De gang van zaken heeft naar mijn mening iets vreemds. Wij hebben de rechterlijke macht. Je kunt in strafzaken tot in drie instanties procederen en toch is een commissie van buiten de rechterlijke macht nodig om bloot te leggen dat fouten zijn gemaakt die hersteld moeten worden. Vanouds hebben wij daarvoor binnen ons rechtssysteem toch het rechtsmiddel van herziening. Dat kan echter alleen gebruikt worden als sprake is van een novum, van nieuwe feiten die, waren zij eerder de rechter bekend geweest, tot een ander oordeel hadden moeten leiden. Het probleem is dat het begrip novum in de rechtspraak beperkt wordt uitgelegd. Kortheidshalve verwijs ik naar de Puttense moordzaak. In de zaak van Lucia de B. zou het novum op enigszins vergelijkbare manier gezien moeten worden als het gevolg van de verschillen van opvatting van de deskundigen. Overigens moeten wij afwachten of het advies van de commissie over deze zaak aan de Hoge Raad zal leiden tot een herzieningsprocedure.

Een ander punt van kritiek betreft de eisen die door de Hoge Raad voor het instellen van een herzieningsprocedure worden gesteld: een novum blijft beperkt tot nieuwe feiten. Het kan niet kan gaan over het rechterlijk oordeel zelf. De rechter blijft ook bij een novum buiten schot. Dat bleef hij ook bij de onderzoeken van de commissie-Posthumus I en II. Bij de Schiedammer parkmoord en ook bij de zaak van Lucia de B. is dat goed te zien. De nadruk ligt op fouten van de politie en het Openbaar Ministerie. Het rechterlijk oordeel mag niet worden bekritiseerd.

Ook de mogelijkheden van de commissie-Posthumus II zijn daarom beperkt. Slechts zaken die niet ouder zijn dan een jaar kunnen worden voorgelegd en bovendien moeten dat zaken zijn waarin de politie met gewetensnood of wetenschappers twijfel hebben weten te zaaien omtrent de afloop van de zaak. Ten slotte is hier slechts sprake van een tijdelijke commissie: eind 2007 moet het daarmee afgelopen zijn.

Het voorgaande roept de vraag op hoe het wel moet. De Hoge Raad en het College van procureurs-generaal erkennen het probleem en zij lijken de oplossing te zoeken in verruiming van het begrip novum. Een aantal geleerden in ons land zoals Crombach, Van Koppen, Israels en Wagenaar bepleiten een permanente oplossing in de vorm van een onafhankelijke toetsingscommissie naar het voorbeeld van de Engelse criminal cases review commission.

De SP-fractie deelt hun mening. Ook zij vindt dat er een dergelijke onafhankelijke commissie moet komen. De redenering daarbij is de volgende: het systeem heeft gefaald, het heeft ernstige fouten niet kunnen voorkomen en dan moet de buitenwacht hulp organiseren. Tot voor kort was dit vloeken in de kerk, omdat immers de onafhankelijkheid van de rechter in het geding is. Daartegenover kan worden gesteld dat het zelfreinigend vermogen van de rechter onvoldoende is gebleken om de rechterlijke dwalingen te voorkomen. De SP bepleit daarom een onafhankelijke raad voor de rechtszekerheid, in te richten naar het voorbeeld van de Onderzoeksraad voor veiligheid: een raad dus waarvan de leden bij koninklijk besluit worden benoemd en ook weer kunnen worden ontslagen; leden met deskundigheid op velerlei terrein en niet per se allemaal juristen. Bij die raad kunnen dan zaken worden aangemeld die afgehandeld